

участь в їхній розробці, вони, швидше за все, дотримуватимуться такого закону чи такої політики» [8].

Усі рівні громадської участі вимагають побудови результативної комунікативної взаємодії з споживачами послуг в процесі досягнення цілей органу місцевого самоврядування (передусім, стосовно надання послуг).

Сьогодні «попри воєнний стан, місцеве самоврядування продовжує свою роботу сьогодні. Органи місцевого самоврядування (ОМС) усіх рівнів співпрацюють з військовим командуванням та військовими адміністраціями, а за потреби погоджують між собою окремі повноваження. Додаткові функції, які випали на долю місцевої влади у перші дні війни, стосувалися великого напливу внутрішньо переміщених осіб. ОМС організували реєстрацію відповідного статусу, видачу довідок і за допомогою членів громад налагодили процес розміщення людей, які покинули свої оселі... Для підтримки українських міст у пошуку партнерів створена нова онлайн-платформа Cities4Cities за підтримки Конгресу місцевих і регіональних влад Ради Європи. Платформа є безплатним онлайн-інструментом. Він дозволяє ОМС України та інших регіонів Європи поділитися своїми потребами та пропозиціями, пов'язаними з міською інфраструктурою, а також налагодити прямі зв'язки для співпраці з отримання практичної допомоги» [9].

Список використаних джерел:

1. Про місцеве самоврядування в Україні: закон України (редакція від 13.02.2022 року). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#top>
2. Європейська хартія місцевого самоврядування від 15 жовтня 1985 року (ратифіковано Законом України від 15 липня 1997 року № 452/97-ВР). URL: zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_036.
3. Некряч А.І. Субсидіарність по-українськи: реалії та перспективи (політологічний аналіз). Проблеми міжнародних відносин : зб. наук. пр. К.: КиМУ, 2010. Вип. 1. С. 23-37.
4. Ліпенцев А.В. Адміністративні послуги в Україні: поняття та сутність. А.В.Ліпенцев, Ю.С.Жук. Ефективність державного управління : збірник наукових праць. 2015.- Вип. 42. С. 140-148.
5. Надання адміністративних послуг у муніципальному секторі. Навчальний посібник для посадових осіб місцевого самоврядування. В.Тимошук. Асоціація міст України. К., ТОВ «ПІДПРИЄМСТВО «ВІ ЕН ЕЙ», 2015. 124с. URL: http://pravo.org.ua/img/books/files/14586530662015_admin_service.pdf
6. Сергієнко О.І. Громадська участь/залучення громадян. Депутатська діяльність в округах (навчальний модуль). Олександр Сергієнко, Олег Ватаманюк. К. : ІКЦ «Легальний статус», 2016. 92 с.

7. Arnstein, Sherry R. "A Ladder of Citizen Participation," JAIP, Vol. 35, No. 4, July 1969, pp. 216-224 (Арнштейн Ш. Лестница гражданского участия. Журнал Американского института градостроителей, том 35, №4, июль 1969, сс. 216-224)

8. Місцеві ініціативи та залучення громадськості до здійснення місцевого самоврядування. Навчальний посібник для посадових осіб місцевого самоврядування. Карий О.І., Панас Я.В. Асоціація міст України. К., ТОВ «ПІДПРИЄМСТВО «ВІ ЕН ЕЙ», 2015. 176с.

9. Місцеве самоврядування в умовах війни: підсумки за період від 24 лютого до 30 квітня. URL: <https://uplan.org.ua/analytics/mistseve-samovriaduvannia-v-umovakh-viiny-pidsumky-za-period-vid-24-liutoho-do-30-kvitnia/>

Мар'яна ПОПОВСЬКА

здобувачка освітньо-професійної програми

«Публічне управління та адміністрування», ЗУНУ

Науковий керівник – д.е.н., професор кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу ЗУНУ Алла МЕЛЬНИК

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОТРЕБИ ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я У ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБАХ:ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Методичні підходи до визначення потреби закладів охорони здоров'я у лікарських засобах закріплені у Порядку визначення обсягів потреби в закупівлі лікарських засобів закладами і установами охорони здоров'я, що повністю або частково фінансуються з державного та місцевих бюджетів, затвердженому Наказом Міністерства охорони здоров'я України від 11 липня 2017 року № 782. Цей порядок використовується для: підготовки та обґрунтування кошторисів для придбання лікарських засобів; планування нових і розширення існуючих державних програм закупівлі лікарських засобів; оптимізації кошторисів для придбання лікарських засобів на основі пріоритетних проблем охорони здоров'я і раціональних підходів до лікування; розрахунку потреби у лікарських засобах для надання невідкладної медичної допомоги під час стихійного лиха, екологічних катастроф та епідемій; оцінки існуючого співвідношення потреба/попит стосовно лікарських засобів [1].

Визначення обсягів потреби в закупівлі лікарських засобів закладами і установами охорони здоров'я, що повністю або частково фінансуються з державного та місцевих бюджетів, здійснюється за допомогою наступних методів:

1) метод кількісної оцінки потреб у лікарських засобах, що базується на показниках захворюваності (метод захворюваності), при якому використовуються дані про кількість звернень населення по медичну допомогу, у тому числі випадків госпіталізації, з урахуванням динаміки показників захворюваності та клінічних протоколів. Цей метод використовується для планування державних закупівель лікарських засобів, зокрема для нових програм охорони здоров'я, що не мають тривалої історії застосування;

2) метод кількісної оцінки потреб у лікарських засобах, що базується на показниках споживання (метод споживання), при якому використовуються дані про обсяги споживання лікарських засобів у попередні роки (з урахуванням періоду відсутності лікарських засобів на ринку та/або змін обсягів споживання). Цей метод споживання застосовується для визначення потреби в лікарських засобах, вартість яких відшкодовується за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів [1].

Визначення потреби у лікарських засобах за методом захворюваності здійснюється на основі: інформації про лікарські засоби, включені до Національного переліку (наприклад, міжнародна непатентована назва, код анатомо-терапевтичної класифікації, лікарська форма, сила дії (дозування), кількість в упаковці, оптово-відпускна ціна на лікарський засіб відповідно до законодавства); наявності фінансових ресурсів для забезпечення фармакотерапії (наприклад, затверджені бюджети, кошториси тощо, включаючи дані про заплановані видатки на закупівлю лікарських засобів); стандартних схем лікування, рекомендованих галузевими стандартами у сфері охорони здоров'я з розрахунку на середні дози та середню тривалість лікування (за наявності); показників захворюваності населення, в тому числі кількості епізодів лікування для кожної хвороби або стану.

Розрахунок потреби у лікарських засобах за методом захворюваності здійснюється у 9 основних етапів: 1) формування переліку захворювань/патологічних станів, стосовно яких будуть проведені розрахунки; 2) вибір медико-технологічних документів; 3) формування переліку лікарських засобів, що рекомендовані для лікування та профілактики захворювань/патологічних станів; 4) збір даних щодо захворюваності; 5) розрахунок загальної кількості кожного лікарського засобу для кожної хвороби/патологічного стану; 6) розрахунок збільшення загальної кількості кожного лікарського засобу з урахуванням мож-

ливих витрат; 7) розрахунок суми витрат щодо кожного лікарського засобу; 8) розрахунок загальної суми коштів для закупівлі всіх лікарських засобів; 9) узгодження обсягу лікарських засобів, що планується закупити, з обсягами наявних бюджетних коштів [2].

Розрахунок потреби у лікарських засобах за методом споживання здійснюється за допомогою 8 етапів : 1) формування списку лікарських засобів, потребу у яких планується розрахувати; 2) визначення періоду часу, протягом якого буде проводитись розрахунок потреби; 3) збір даних про попередні обсяги споживання кожного з лікарських засобів; 4) розрахунок обсягів середньомісячного споживання лікарських засобів та розрахунок прогнозованого середньомісячного споживання з урахуванням очікуваних змін в структурі споживання; 5) розрахунок кількості лікарських засобів, необхідної для наступного періоду закупівлі; 6) розрахунок збільшення загальної кількості кожного лікарського засобу з урахуванням можливих витрат; 7) розрахунок суми витрат щодо кожного лікарського засобу; 8) розрахунок загальної суми коштів для закупівлі всіх лікарських засобів [3].

Як підсумок слід зазначити, що потреба в лікарських засобах може визначатись за допомогою одного або комбінації двох методів кількісної оцінки. Вибір методу або їх комбінації здійснюється закладами і установами охорони здоров'я, що повністю або частково фінансуються з державного та місцевих бюджетів, виходячи з наявних вихідних даних. З метою запобігання створенню дефіциту у лікарських засобах при розрахунку їх кількісної потреби необхідно враховувати можливість виникнення випадків, що унеможливають подальше використання лікарських засобів, зокрема закінчення строку придатності, механічний, хімічний, фізичний, біологічний або інший вплив. Рівень можливих витрат може становити до 3% на рік.

Список використаних джерел:

1. Порядок визначення обсягів потреби в закупівлі лікарських засобів закладами і установами охорони здоров'я, що повністю або частково фінансуються з державного та місцевих бюджетів: Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 11 липня 2017 року № 782. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0851-17#Text>
2. Додаток 1 до Порядку визначення обсягів потреби в закупівлі лікарських засобів закладами і установами охорони здоров'я, що повністю або частково фінансуються з державного та місцевих бюджетів: Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 11 липня 2017 року № 782. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0851-17#Text>

3. Додаток 2 до Порядку визначення обсягів потреби в закупівлі лікарських засобів закладами і установами охорони здоров'я, що повністю або частково фінансуються з державного та місцевих бюджетів: Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 11 липня 2017 року № 782. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0851-17#Text>

Оксана ПРИСЯЖНЮК

здобувачка освітньо-професійної програми
«Публічне управління та адміністрування», ЗУНУ
Науковий керівник – к. е. н., доцент кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу ЗУНУ Оксана КРАВЧУК

ЗМІСТ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ ОРГАНІЗАЦІЇ ПУБЛІЧНОЇ СФЕРИ

Публічна сфера – це:

- сфера, де перетинаються приватні інтереси, що вимагають контролю з боку громадськості з метою сталого суспільного розвитку;
- процес пошуку стейкхолдерами, передусім, громадськістю способів досягнення цілей та реалізація цих цілей через діяльність інститутів, передусім, інституту держави.

Інститут держави практично реалізується через публічну службу.

А.Буличов та Н.Буличова вказують на те, що «публічна служба охоплює не тільки діяльність органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування, а й громадський сектор, комунальні підприємства, приватні структури (через делегування їм завдань і функцій)» [1].

Отже, сфера охорони здоров'я належить до публічної сфери, а діяльність закладу охорони здоров'я може бути віднесена до публічної служби.

Заклади охорони здоров'я як і інші організації підприємницького і некомерційного секторів національної економіки реалізують множину функцій щодо управління ними за різними цілеорієнтованими напрямками діяльності (кадрове забезпечення, інформаційно-комунікативний супровід, маркетингова діяльність).

Одним із важливих напрямів управління закладом охорони здоров'я як організацією публічної сфери є управління персоналом. Доказом цього є теза літературного джерела [2] такого змісту: «управління персоналом – це одна із

основних складових управління сучасною організацією, незалежно від того, чи вона є державною структурою чи комерційною. Ця функція управління постійно розширюється, забезпечуючи якнайкраще використання людського ресурсу».

Управління персоналом в організації публічної сфери – «це цілеспрямована діяльність керівного складу організації публічної сфери на розробку концепції, стратегії кадрової політики і методів управління персоналом. Це системний, планомірно організований вплив через систему взаємопов'язаних організаційних, економічних і соціальних заходів, спрямованих на створення умов нормального соціального розвитку й використання потенціалу робочої сили на рівні організації публічної сфери» [2].

«... Управління персоналом переслідує наступні цілі:

- допомога організації публічної сфери у досягненні її стратегічних цілей і тактичних завдань;
- забезпечення організації публічної сфери висококваліфікованими й зацікавленими в її ефективності працівниками;
- управління працівниками з максимальним використанням їх майстерності та можливостей;
- забезпечення реалізації цілей працівників завдяки роботі в даній організації публічної сфери;
- надання можливостей побудови кар'єрного зростання й підвищення професіоналізму для персоналу;
- сприяння прагненню до максимального задоволення персоналу своєю роботою, до найбільш повного самовираження;
- допомога у побудові та збереженні сприятливого морального клімату в колективі» [2].

«Основними завданнями управління персоналом є: удосконалення: кадрової політики; використання і розвитку персоналу; вибору і реалізації стилю управління персоналом; організації горизонтальної координації та кооперації; покращення організації робочих місць і умов праці; визнання особистих досягнень у праці; стимулювання. Крім того, завданням управління персоналом організацій публічної сфери є забезпечення відповідності персоналу організацій публічної сфери до таких вимог як: наявність достатніх ресурсів; їх доступність у потрібний час; їхня відповідна кваліфікація; наявність у потрібному місці» [2].

Функціональне навантаження управління персоналом організації публічної